

Benut drijfmest in het voorjaar

In 2006 vervallen de MINAS Afvoer- en verliesnormen voor de gewassen. Er komen dan gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat per gewas en per grondsoort. Ook het uitrijden van dierlijke mest op kleigronden wordt verder beperkt. De nutriënten in de dierlijke mest zo optimaal mogelijk benutten, is dan belangrijk. Dit kan door de mest zo kort mogelijk voor het groeiseizoen toe te dienen en zo dicht mogelijk bij de wortels van de plant te brengen.

Tekst en foto's: Richard Korver

Al sinds begin jaren negentig van de vorige eeuw zijn er proeven en demonstraties met de voorjaarsaanwending van drijfmest voor en na het poten van consumptieaardappelen. De meest bijzondere methode is de mest aanwenden na het poten en direct inwerken. Hierbij wordt gewerkt met een 5 tot 7 kuubs mesttank op smalle wielen die netjes tussen de pootruggen doorrijdt. De mest komt aan beide zijden van de rug en wordt ingewerkt met veertanden. Na deze bewerking is de definitieve

Detail van de plaatsing van het maïszaad en de dierlijke mest.

rug op te bouwen. Recent onderzoek van PPO heeft aangetoond dat de opbrengst en kwaliteit van de aardappelen hierdoor niet negatief beïnvloed worden.

▪ Slangaanvoer in wintergraan

De grootste zorg bij de aanwending van dierlijke mest in wintergranen, vooral op zware grond, is de kans op structuurschade. Daarom zie je steeds meer het slangaanvoersysteem. Op deze manier is het niet nodig om met een zware mesttank in het voorjaar het land op te

Bij maïs zaaien en rijenbemesting met dierlijke mest in één werkgang moet vooral de mest aanvoer naar het perceel goed geregeld zijn. Het zaaien moet immers continu doorgaan.

Dierlijke mest uitrijden in het voorjaar in wintergranen kan goed met een slangaanvoersysteem.

rijden. Met een breedte tot 15 m bieden deze bemesters vooral mogelijkheden op de grote percelen waarbij de mest direct kan worden aangevoerd uit de mestkelder of silo. Er staat dan een grote pompunit bij de mestvoorraad. Deze pompt de mest, eventueel met bijmenging van water, via slangen naar het perceel. De slangen hebben een diameter van 10 of 12,5 cm die de mest eenvoudig over 1.000 m kunnen transporteren. De mest stroomt rechtstreeks de verdeler van de bemester in. Belangrijk is dat de mest homogeen is zodat overal op het perceel de juiste hoeveelheid nutriënten wordt gegeven. Of in wintergranen de eerste of de tweede kunstmestgift kan worden vervangen door dierlijke mest hangt vooral af van de omstandigheden. Zo moet het perceel goed berijdbaar zijn zonder diepe sporen of structuurschade. Meestal zal daarom na de winter eerst een (aangepaste) gift stikstofkunstmest gereden worden om vervolgens de tweede mestgift in te vullen met dierlijke mest. Om problemen met legering in granen te voorkomen, moet je hierbij rekening houden met de werkingscoëfficiënt en het moment van het vrijkomen van de stikstof uit de dierlijke mest.

▪ Zaaien en rijenbemesting in één werkgang

Inmiddels is er al enkele jaren ervaring met de combinatie van maïs zaaien en dierlijke rijenbemesting. Reesink en Slootsmid hebben hiervoor een machine ontwikkeld die zowel het maïszaad als de dierlijke mest op de juiste

plaats in de grond brengt. Bij deze methode wordt de dierlijke mestgift in één keer gegeven bij het zaaien en komt de bijbemesting met kunstmest te vervallen. De mestgiften variëren hierbij, afhankelijk van de bodemvoorraad en de gehalten van de mest, tussen 20 en 25 m³ per hectare. Bij deze giften is de mest netjes toe te dienen en goed in te werken. Belangrijk is wel dat de mestaanvoer naar het perceel goed geregeld is. Het zaaien

moet doorgaan, dus de mest moet je met een tankwagen aanvoeren naar het perceel waarbij eventueel gebruik te maken is van een tussenopslag.

▪ Wettelijk kader

In het Besluit Gebruik Dierlijke Meststoffen 1998 (BGDM) is een beschrijving van emissiearm aanwenden van mest op bouwland, braakland of niet betaalde grond opgenomen. Betaalde grond wordt gerekend tot bouwland. De bepalingen zijn als volgt omschreven:

1. Tegelijkertijd met het uitrijden van de mest dient deze in de grond te worden gebracht. Daarbij dient gebruik te worden gemaakt van apparatuur waarmee de mest uitsluitend in de grond wordt gebracht in sleufjes. Deze sleufjes mogen geen grotere breedte hebben dan 5 cm. Of:
2. De mest dient in maximaal twee direct opeenvolgende werkgangen te worden uitgereden en ondergewerkt en wel zodanig dat op de betreffende percelen altijd ofwel zichtbaar een uitrijactiviteit plaatsvindt, ofwel zichtbaar een onderwerkactiviteit plaatsvindt. De mest dient na het op de grond brengen ofwel in de grond te zijn gebracht, ofwel intensief met de grond te zijn vermengd, zodat de mest als zodanig niet meer zichtbaar op het grondoppervlak ligt. ■

Tips

1. Laat de mest tijdig bemonsteren, zodat je rekening kunt houden met de gehalten in de mest.
2. Zorg ervoor dat de mest homogeen, dus goed gemixt, is.
3. Wees kritisch op de breedteverdeling, vooral bij brede machines is dit een punt van aandacht.
4. Pas de bandenspanning aan als je in het voorjaar het land in gaat. Gebruik hierbij een bandenspanningstabel om een verantwoorde lage bandenspanning te bepalen.
5. Veel bemestingswerkzaamheden worden uitgevoerd in loonwerk. Bespreek als teler, samen met de loonwerker, hoe je het graag uit gevoerd wilt hebben.

Ing. Richard Korver is specialist mechanisatie bij DLV Plant B.V. Voor meer informatie kunt u bellen met DLV plant B.V. te Horst, telefoon (077) 39 87 500.